

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Ζ' ΚΛΙΜΑΚΙΟ

ΠΡΑΞΗ 405/2020

Αποτελούμενο από τον Πρόεδρο του Κλιμακίου Σταμάτιο Πουλή, Σύμβουλο, και τα μέλη Λήδα Χαραλαμπίδου, Πάρεδρο και, κωλυομένων των λοιπών Παρέδρων, Μαρία Κυπριωτάκη, Εισηγήτρια.

Συνεδρίασε στις 16 Νοεμβρίου 2020 μέσω τηλεδιάσκεψης, κατ' εφαρμογή του άρθρου 295 παρ. 2, σε συνδυασμό με τα άρθρα 336 παρ. 1 και 357 του ν. 4700/2020 «Ενιαίο κείμενο Δικονομίας για το Ελεγκτικό Συνέδριο, ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο για τον προσυμβατικό έλεγχο, ... και άλλες διατάξεις» (Α' 127/29.6.2020), προκειμένου να ελέγξει τη νομιμότητα του σχεδίου «συμπληρωματικής» σύμβασης της 406/2018 (αρχικής) σύμβασης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης με αντικείμενο την εκτέλεση της υπηρεσίας συντήρησης – λειτουργικής υποστήριξης των ηλεκτρομηχανολογικών και κτιριακών εγκαταστάσεων του εν λόγω Πανεπιστημίου. Ο φάκελος με τα στοιχεία της υπόθεσης υποβλήθηκε στο Ελεγκτικό Συνέδριο στις 2.11.2020 (αρ. πρωτ. Ελ.Σ. 54606), με το 5476/30.10.2020 έγγραφο της Προϊσταμένης της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του ως άνω Πανεπιστημίου.

Άκουσε την εισήγηση της Εισηγήτριας Μαρίας Κυπριωτάκη.

Σκέφθηκε κατά το νόμο και

αποφάσισε τα ακόλουθα:

1. Το άρθρο 324 του ν. 4700/2020 ορίζει ότι «1. Στις συμβάσεις (...) υπηρεσιών (...) που συνάπτονται από (...) τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (...), η προϋπολογιζόμενη δαπάνη των οποίων υπερβαίνει το ποσό του ενός εκατομμυρίου (1.000.000,00) ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου του φόρου προστιθέμενης αξίας, διενεργείται υποχρεωτικά έλεγχος νομιμότητας, πριν από τη σύναψή τους από Κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου. 2. Στις συμβάσεις (...) υπηρεσιών (...) που συνάπτονται από (...) τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, η προϋπολογιζόμενη δαπάνη των οποίων υπερβαίνει το ποσό των τριακοσίων χιλιάδων (30.000,00) ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου του φόρου προστιθέμενης αξίας και μέχρι το όριο της παρ. 1, διενεργείται υποχρεωτικά έλεγχος νομιμότητας πριν από τη σύναψή τους από τον Επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου που είναι αρμόδιος για τον κατασταλτικό έλεγχο των λογαριασμών των υπηρεσιών ή φορέων αυτών. 3. (...)». Κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων, σε περίπτωση που ο προϋπολογισμός της σύμβασης υπολείπεται του ορίου των τριακοσίων χιλιάδων ευρώ, το Ελεγκτικό Συνέδριο στερείται αρμοδιότητας ελέγχου του σχεδίου της σχετικής σύμβασης (πρβλ. Ελ.Σ. Ζ' Κλιμ. 249/2020).

2. Περαιτέρω, με το άρθρο 132 του ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Α' 147), όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με την παρ. 34 του άρθρου 22 του ν. 4441/2016 (Α' 227) ορίζεται ότι: «1. Οι συμβάσεις και οι συμφωνίες-πλαίσιο μπορούν να τροποποιούνται χωρίς νέα διαδικασία σύναψης σύμβασης σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις: α) όταν οι τροποποιήσεις, ανεξαρτήτως της χρηματικής αξίας τους, προβλέπονται σε σαφείς, ακριβείς και ρητές ρήτρες αναθεώρησης στα αρχικά έγγραφα της σύμβασης (...) Οι ρήτρες αυτές αναφέρουν το αντικείμενο και τη φύση των ενδεχόμενων τροποποιήσεων ή

προαιρέσεων, καθώς και τους όρους υπό τους οποίους μπορούν να ενεργοποιηθούν. Δεν προβλέπουν τροποποιήσεις ή προαιρέσεις που ενδέχεται να μεταβάλουν τη συνολική φύση της σύμβασης (...), β) για τα συμπληρωματικά έργα, υπηρεσίες ή αγαθά από τον αρχικό ανάδοχο, τα οποία κατέστησαν αναγκαία και δεν περιλαμβάνονται στην αρχική σύμβαση, εφόσον η αλλαγή του αναδόχου: αα) δεν μπορεί να γίνει για οικονομικούς ή τεχνικούς λόγους, π.χ. απαιτήσεις εναλλαξιμότητας ή διαλειτουργικότητας με τον υφιστάμενο εξοπλισμό, υπηρεσίες ή εγκαταστάσεις που παρασχέθηκαν με τη διαδικασία σύναψης της αρχικής σύμβασης και ββ) θα συνεπαγόταν σημαντικά προβλήματα ή ουσιαστική επικάλυψη δαπανών για την αναθέτουσα αρχή. Ωστόσο, οποιαδήποτε αύξηση της τιμής δεν υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό (50%) της αξίας της αρχικής σύμβασης. Σε περίπτωση διαδοχικών τροποποιήσεων, η σωρευτική αξία των τροποποιήσεων αυτών δεν μπορεί να υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό (50%) της αξίας της αρχικής σύμβασης (...). Οι επακόλουθες τροποποιήσεις δεν πρέπει να αποσκοπούν στην αποφυγή εφαρμογής του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 3 έως 221) γ) όταν πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις: αα) η ανάγκη τροποποίησης προέκυψε λόγω περιστάσεων που δεν ήταν δυνατόν να προβλεφθούν από μια επιμελή αναθέτουσα αρχή, ββ) η τροποποίηση δεν μεταβάλλει τη συνολική φύση της σύμβασης, γγ) οποιαδήποτε αύξηση της τιμής δεν υπερβαίνει το 50% της αξίας της αρχικής σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαίσιο. Σε περίπτωση διαδοχικών τροποποιήσεων, η σωρευτική αξία των τροποποιήσεων αυτών δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50% της αξίας της αρχικής σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαίσιο (...). Οι αναθέτουσες αρχές που τροποποιούν μια σύμβαση στις περιπτώσεις των περιπτώσεων β' και γ' δημοσιεύουν σχετική γνωστοποίηση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ένωσης. Η γνωστοποίηση αυτή περιέχει τις πληροφορίες που προβλέπονται στο Μέρος Ζ' του Παραρτήματος V του Προσαρτήματος Α' και

δημοσιεύεται, σύμφωνα με το άρθρο 65. 2. Χωρίς να απαιτείται επαλήθευση αν τηρούνται οι προϋποθέσεις των περιπτώσεων α' έως δ' της παρ. 4, οι συμβάσεις μπορεί να τροποποιούνται χωρίς νέα διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης, σύμφωνα με το παρόν Βιβλίο, εφόσον η αξία της τροποποίησης είναι κατώτερη και των δύο ακόλουθων τιμών: α) των κατώτατων ορίων του άρθρου 5, και β) του δέκα τοις εκατό (10%) της αξίας της αρχικής σύμβασης για τις συμβάσεις υπηρεσιών και προμηθειών και του 15% της αξίας της αρχικής σύμβασης για τις συμβάσεις έργων. Η τροποποίηση δεν μπορεί να μεταβάλλει τη συνολική φύση της σύμβασης ή της συμφωνίας- πλαισίου. Σε περίπτωση διαδοχικών τροποποιήσεων, η αξία τους υπολογίζεται βάσει της καθαρής σωρευτικής αξίας των διαδοχικών τροποποιήσεων. 3. (...)».

3. Από τις ανωτέρω διατάξεις συνάγεται ότι η κατάρτιση τροποποιητικής σύμβασης με τον ανάδοχο εκτελούμενης σύμβασης επιτρέπεται μόνο στις περιοριστικά αναφερόμενες περιπτώσεις του άρθρου 132 του ν. 4412/2016 και εφόσον συντρέχουν οι αναφερόμενες ανά περίπτωση προϋποθέσεις, καθώς η εν λόγω διαδικασία συνιστά παρέκκλιση από τις αρχές της διαφάνειας, της ισότητας συμμετοχής στις διαδικασίες για την κατάρτιση δημόσιων συμβάσεων και του ελεύθερου ανταγωνισμού. Στις περιπτώσεις επιτρεπόμενων τροποποιήσεων περιλαμβάνεται εκείνη που προβλέπεται σε σαφείς και ακριβείς ρήτρες στα έγγραφα της σύμβασης. Οι τελευταίες ορίζουν αφενός το αντικείμενο της τροποποίησης, αφετέρου τους όρους, υπό τους οποίους ενεργοποιούνται. Περαιτέρω, επιτρεπτή περίπτωση τροποποίησης σύμβασης παροχής υπηρεσιών αποτελεί και αυτή που έχει ως αντικείμενο συμπληρωματικές υπηρεσίες, για τις οποίες η αναθέτουσα αρχή προσφεύγει στον ανάδοχο της αρχικής σύμβασης κατά τη διάρκεια της εκτέλεσής της, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 132 του ν.

4412/2016. Ειδικότερα, η ανάθεση συμπληρωματικών υπηρεσιών συνιστά επιτρεπτή τροποποίηση της αρχικής σύμβασης, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις: α) Οι συμπληρωματικές υπηρεσίες δεν περιλαμβάνονται στην αρχική σύμβαση και κατέστησαν αναγκαίες κατά τη διάρκεια της εκτέλεσής της, β) η αλλαγή του αρχικού αναδόχου δεν είναι δυνατή για λόγους τεχνικούς ή οικονομικούς και επειδή θα συνεπαγόταν σημαντικά προβλήματα ή ουσιαστική επικάλυψη δαπανών για την αναθέτουσα αρχή, γ) η προϋπολογιζόμενη συνολική αξία των συμβάσεων, που ανατίθενται για συμπληρωματικές υπηρεσίες, δεν υπερβαίνει το 50% της αξίας της αρχικής σύμβασης και δ) η τροποποίηση της σύμβασης δεν αποσκοπεί στην αποφυγή εφαρμογής των διατάξεων του ν. 4412/2016, ιδίως αυτών που αφορούν στον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, στην επιλογή διαδικασιών σύναψης των συμβάσεων, καθώς και στην τήρηση των διατάξεων περί διαφάνειας και ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων. Για κάθε δε τροποποίηση της αρχικής σύμβασης, που αφορά σε συμπληρωματικές υπηρεσίες, η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας (με την υπογραφή τροποποιητικής σύμβασης) να αποστέλλει σχετική γνωστοποίηση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε. Η αναθέτουσα αρχή πρέπει στην απόφαση, με την οποία αναθέτει την παροχή συμπληρωματικών υπηρεσιών στον ανάδοχο της αρχικής σύμβασης, να τεκμηριώνει επαρκώς, ώστε να καθίσταται εφικτός ο έλεγχος της νομιμότητάς της, αφενός ότι αυτές είναι αναγκαίες για την εκτέλεση της σύμβασης και αφετέρου τους επικαλούμενους τεχνικούς ή οικονομικούς λόγους, για τους οποίους κρίνεται ασύμφορη η εμπλοκή οικονομικού φορέα διαφορετικού από τον αρχικό ανάδοχο (βλ. Ελ.Σ. VI Τμ. 1453/2019, 604/2018, Ζ' Κλ. 153/2020, 137, 150/2019).

4. Περίπτωση επιτρεπτής τροποποίησης ήδη εκτελούμενης σύμβασης συνιστά επιπλέον και εκείνη, κατά την οποία συνέτρεξαν εξαιρετικές περιστάσεις, οι οποίες ήταν αδύνατον να προβλεφθούν κατά τον χρόνο ανάθεσης της αρχικής (σύμβασης). Ειδικότερα, ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται τα έκτακτα και ασυνήθιστα γεγονότα, τα οποία αντικειμενικά δεν ήταν δυνατόν να προβλεφθούν σύμφωνα με τους κανόνες και τα διδάγματα της ανθρώπινης πείρας και λογικής, είναι δε ανεξάρτητα της βούλησης της αναθέτουσας αρχής και δεν πρέπει να απορρέουν από έλλειψη προγραμματισμού και επιμέλειας (βλ. Ελ.Σ. Τμ. Μείζ. - 7μελούς Σύνθ. 2489/2011, 3210/2011, VI Τμ.2245/2011, Ζ' Κλ. 655/2019). Επιπλέον, όπως ορίζεται, η κατά τα ανωτέρω τροποποίηση της αρχικής σύμβασης δεν έχει ως αποτέλεσμα τη μεταβολή της φύσης ή του αντικειμένου της και, τέλος, η ενδεχόμενη αύξηση του οικονομικού αντικειμένου της κύριας σύμβασης, που επέρχεται εξαιτίας της τροποποίησης, δεν υπερβαίνει το 50% της αξίας της. Εξάλλου, όπως επί συμπληρωματικής σύμβασης, από την εγκριτική της τροποποίησης σχετική απόφαση των αρμόδιων οργάνων της αναθέτουσας αρχής επιβάλλεται να προκύπτει κάθε φορά πλήρης και σαφής αιτιολογία για τη συνδρομή των προϋποθέσεων αυτής, ώστε να καθίσταται εφικτός ο έλεγχος της νομιμότητάς της από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Σε κάθε δε περίπτωση το βάρος απόδειξης περί του ότι συντρέχουν, όντως, οι έκτακτες περιστάσεις, που δικαιολογούν την προσφυγή σε αυτήν, το φέρει η αναθέτουσα αρχή που τις επικαλείται (βλ. Τμ. Μείζ. - 7μελούς Σύνθ. 1704/2011, Ζ' Κλ. 155/2015, 453/2018, 59/2019, 215/2019).

5. Τέλος, με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 132 του ν.4412/2016 προσδιορίζεται η έννοια των *de minimis* τροποποιήσεων, ήτοι των τροποποιήσεων οι οποίες επιτρέπονται χωρίς να απαιτείται διεξαγωγή νέας διαδικασίας δημοπράτησης, δεδομένου ότι η διενέργεια αυτών, κατά τη στάθμιση των νομοθετικών οργάνων της

Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν παραβιάζει ουσιωδώς, εν όψει της μικρής αξίας τους, την ανάπτυξη ελεύθερου και ανόθευτου ανταγωνισμού ούτε αντίκειται στις αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχειρίσεως των προσφερόντων (βλ. σημείο 107 του Προοιμίου της Οδηγίας 2014/24/Ε.Ε., πρβλ. Δ.Ε.Κ. απόφαση της 19.6.2008, presstext Nachrichtenagentur, C-454/06). Ωστόσο, επί διαδοχικών τροποποιήσεων λαμβάνεται υπόψη η σωρευτική καθαρή αξία αυτών, ανεξαρτήτως αν πρόκειται για τροποποιήσεις λόγω απρόβλεπτων περιστατικών ή λόγω της ανάγκης εκτέλεσης συμπληρωματικών εργασιών, υπηρεσιών ή προμηθειών. Συνεπώς, αποκλείεται η υπαγωγή στην έννοια των *de minimis* τροποποιήσεων, όταν αθροιζόμενες οι επί μέρους τροποποιήσεις, κατά την καθαρή αξία τους, υπερβαίνουν το όριο του άρθρου 5, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με το άρθρο 1 του Κανονισμού ΕΕ 2017/2365 (L 337/2019), ο οποίος ισχύει από 1.1.2018 (144.000 ευρώ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές) και/ή του 10% της αξίας της αρχικής σύμβασης.

6. Στην προκειμένη υπόθεση, από το σύνολο των στοιχείων του φακέλου και τα ήδη γνωστά στο Κλιμάκιο από τις 254/2018 και 8/2020 Πράξεις του, προκύπτουν τα εξής:

A. Κατόπιν της νόμιμης -σύμφωνα με τη 254/2018 Πράξη του παρόντος Κλιμακίου- ολοκλήρωσης της διαδικασίας διεθνούς ανοικτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού με αντικείμενο τη «Συντήρηση – λειτουργική υποστήριξη των ηλεκτρομηχανολογικών και κτιριακών εγκαταστάσεων του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης» που προκηρύχθηκε με την 406/2018 διακήρυξη (2951/29.11.2017 απόφαση της Συγκλήτου του Α.Π.Θ.), υπογράφηκε η 406/21.8.2018 σύμβαση μεταξύ του Πανεπιστημίου και της επιχείρησης [Α], συμβατικού τιμήματος 1.123.221,607 ευρώ πλέον Φ.Π.Α. και διάρκειας από

1^{ης}.1.2019 έως 31.12.2020.

Β. Κατά την εκτέλεση της ως άνω σύμβασης εκδόθηκε η 4241/127/ 30.1.2019 απόφαση της Υπουργού Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Β' 173), με την οποία αποφασίστηκε η αύξηση του νόμιμου κατώτατου μισθού και του νόμιμου κατώτατου ημερομισθίου. Ακολούθως, με την 8/2020 Πράξη του παρόντος Κλιμακίου κρίθηκε ότι η υποβληθείσα ενώπιόν του προς έλεγχο αντίστοιχη τροποποίηση της συναφθείσας σύμβασης, που είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση του συνολικού συμβατικού τιμήματος για την παροχή της προαναφερθείσας υπηρεσίας κατά 113.850,00 ευρώ πλέον Φ.Π.Α., οφειλόταν σε απρόβλεπτες περιστάσεις, συνιστάμενες στην αύξηση του νόμιμου κατώτατου μισθού και του νόμιμου κατώτατου ημερομισθίου που επήλθε με την ανωτέρω απόφαση της Υπουργού Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Η εν λόγω αύξηση ίσχυσε από 1^{ης}.2.2019, ήτοι ανέκυψε μετά τη δημοπράτηση του οικείου διαγωνισμού ανάθεσης των επίμαχων υπηρεσιών και κατά την εκτέλεση της συναφθείσας σύμβασης. Συνεπώς, η μεταβολή αυτή ήταν αδύνατο να προβλεφθεί εκ των προτέρων, ενώ, περαιτέρω, με τη συγκεκριμένη τροποποίηση δεν μεταβαλλόταν η συνολική φύση της αρχικής σύμβασης, η δε δαπάνη αυτής δεν υπερέβαινε το 50% της αξίας της αρχικής σύμβασης. Κατόπιν τούτων κρίθηκε ότι δεν συνέτρεχε λόγος διακωλυτικός της υπογραφής του υποβληθέντος σχεδίου σύμβασης και την 1.7.2020 υπογράφηκε η σχετική τροποποιητική σύμβαση.

Γ. Εξάλλου, με την 3022/10.4.2020 απόφαση της Συγκλήτου προκηρύχθηκε διεθνής, ηλεκτρονικός, επαναληπτικός διαγωνισμός (αρ. διακήρυξης 495/2020) με αντικείμενο την ανάθεση των ως άνω υπηρεσιών συντήρησης – λειτουργικής υποστήριξης για δύο (2) έτη, από 1.1.2021 ή από την υπογραφή της σύμβασης και με δυνατότητα παράτασης ενός (1) έτους, εκτιμώμενης αξίας, για τα δύο έτη,

1.639.213,28 ευρώ πλέον Φ.Π.Α. και, συνολικώς, συμπεριλαμβανομένης της παράτασης, 2.458.819,92 ευρώ πλέον Φ.Π.Α. Κατά της 68/9.7.2020 απόφασης του Πρυτανικού Συμβουλίου, με την οποία επικυρώθηκαν τα πρακτικά της 1^{ης} και 2^{ης} συνεδρίασης της Επιτροπής Αξιολόγησης Αποτελεσμάτων του σχετικού διαγωνισμού, υποβλήθηκαν δύο προδικαστικές προσφυγές ενώπιον της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (Α.Ε.Π.Π.) από τις εταιρείες 1) [B] και 2) [Γ]. Με το 111/2020 πρακτικό της Α.Ε.Π.Π. η προσφυγή της 2^{ης} προσφεύγουσας τέθηκε στο αρχείο μετά την παραίτηση αυτής που περιήλθε στην Α.Ε.Π.Π. στις 11.8.2020, ενώ, αντιθέτως, η προσφυγή της 1^{ης} εταιρείας, επί της οποίας είχε ασκήσει παρέμβαση ο -ανακηρυχθείς προσωρινός ανάδοχος- οικονομικός φορέας [Α], έγινε δεκτή με την 1126/2020 απόφαση της Α.Ε.Π.Π. Κατά της τελευταίας, ο ασκήσας την παρέμβαση κατέθεσε στις 24.9.2020 αίτηση αναστολής ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης, η συζήτηση της οποίας προσδιορίστηκε για τη 15^η.10.2020. Ακολούθως, το Πρυτανικό Συμβούλιο διαβλέποντας ως άκρως πιθανό το ενδεχόμενο να μην έχει υπογραφεί η οικεία σύμβαση μέχρι την 31^η.12.2020, οπότε λήγει η διάρκεια της 406/21.8.2018 σύμβασης, ωστόσο προκρίνοντας ως απολύτως εύλογη και επιτακτική την ανάγκη παροχής των συγκεκριμένων υπηρεσιών, ενέκρινε, κατά την 83/1.10.2020 συνεδρίαση, τη σύναψη «συμπληρωματικής» σύμβασης χρονικού διαστήματος ενός (1) μηνός, ως υπαγόμενης στους όρους του άρθρου 132 παρ. 2 του ν.4412/2016, με τον ανάδοχο της τρέχουσας σύμβασης, ήτοι την επιχείρηση [Α], συμβατικής αξίας 51.544,65 ευρώ πλέον Φ.Π.Α., καθώς επίσης την έγκριση ισόποσης πίστωσης σε βάρος του τακτικού προϋπολογισμού του Ιδρύματος (ΚΑΕ 0863). Με τη δε 4898/22.10.2020 απόφαση του Αντιπρύτανη Οικονομικών, Προγραμματισμού και Ανάπτυξης εγκρίθηκε η σχετική δέσμευση πίστωσης.

7. Με δεδομένα όσα προεκτέθηκαν, το ελεγχόμενο σχέδιο σύμβασης δεν

δύναται να υπαχθεί στην έννοια της de minimis τροποποίησης της παραγράφου 2 του άρθρου 132 του ν. 4412/2016, δοθέντος ότι αθροιζόμενη η καθαρή αξία αυτής (51.544,65 ευρώ) με εκείνη της από 1.7.2020 τροποποιητικής σύμβασης (113.850,00 ευρώ) υπερβαίνει το κατώτατο όριο των 144.000,00 ευρώ που προβλέπεται στο άρθρο 5 του ν. 4412/2016 για δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές όπως το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (βλ. Παράρτημα Ι του Προσαρτήματος Α' του νόμου αυτού), αλλά και το 10% της αξίας της αρχικής σύμβασης (112.322,16 ευρώ). Εξάλλου, συνεκτιμώντας ότι: α) στην 406/2018 σύμβαση δεν προβλέπονται σαφείς, ακριβείς και ρητές ρήτρες αναθεώρησης αυτής (πρόβλεψη παράτασης), β) παρότι επιγράφεται συμπληρωματική σύμβαση, εντούτοις δεν συντρέχει περίπτωση ανάγκης σύναψης της ελεγχόμενης σύμβασης με τον αρχικό ανάδοχο λόγω αδυναμίας αλλαγής αυτού για οικονομικούς ή τεχνικούς λόγους και επειδή θα προκαλούνταν σημαντικά προβλήματα ή επικάλυψη δαπανών, ούτε, άλλωστε, προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου η ύπαρξη απρόβλεπτων περιστάσεων που έθεσαν εν αμφιβόλω την ομαλή εξέλιξη της και κατέστησαν απαραίτητη την τροποποίησή της για την εξασφάλιση της εξυπηρέτησης του φυσικού της αντικείμενου και γ) με το ελεγχόμενο σχέδιο σκοπείται να συναφθεί σύμβαση για να συνεχίσει μετά την επικείμενη λήξη της υφιστάμενης 406/2018 σύμβασης η εξυπηρέτηση των αναγκών του Α.Π.Θ. για παροχή υπηρεσιών συντήρησης και λειτουργικής υποστήριξης των ηλεκτρομηχανολογικών και κτιριακών εγκαταστάσεων αυτού μέχρι την ολοκλήρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας και τη σύναψη σύμβασης με το αντικείμενο αυτό.

Ενόψει των ανωτέρω, το Κλιμάκιο κρίνει ότι το ελεγχόμενο σχέδιο σύμβασης δεν αναφέρεται σε τροποποίηση της 406/21.8.2018 σύμβασης (η οποία λήγει ομαλώς και κατά τα οριζόμενα στη 2^η σελίδα αυτής, την 31^η.12.2020), αλλά σε νέα, αυτοτελή

απευθείας ανάθεση υπηρεσιών, ανεξάρτητη της προηγούμενης συμβατικής σχέσης των μερών. Η απευθείας αυτή ανάθεση λαμβάνει χώρα λόγω της μη έγκαιρης ολοκλήρωσης του σχετικού διαγωνισμού (πρβλ. Τμ. Μειζ. Επτ. Συνθ. 485/2019). Δεδομένου όμως ότι το συνολικό οικονομικό αντικείμενο της ανάθεσης αυτής ανέρχεται στο ποσό των 51.544,65 ευρώ, χωρίς Φ.Π.Α., και κατά συνέπεια υπολείπεται του ποσού των 300.000 ευρώ, χωρίς Φ.Π.Α., το εν λόγω σχέδιο σύμβασης εκφεύγει του προσυμβατικού ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Κατά συνέπεια, απαραδέκτως εισάγεται για έλεγχο το ως άνω σχέδιο σύμβασης.

Για τους λόγους αυτούς

Απαραδέκτως εισάγεται για έλεγχο ενώπιον του Κλιμακίου το υποβληθέν με το 5476/30.10.2020 έγγραφο της Προϊσταμένης της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης σχέδιο «συμπληρωματικής» σύμβασης της 406/2018 (αρχικής) σύμβασης του εν λόγω Πανεπιστημίου με αντικείμενο την εκτέλεση της υπηρεσίας συντήρησης – λειτουργικής υποστήριξης των ηλεκτρομηχανολογικών και κτιριακών εγκαταστάσεων του εν λόγω Πανεπιστημίου.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ ΠΟΥΛΗΣ

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ

ΜΑΡΙΑ ΚΥΠΡΙΩΤΑΚΗ

